

BAR. im ÇKDr. bed. कुम्ब m. n. 1) Name. — 2) ज्ञाति. — 3) वान्धव. — 4) सेतति; nach AMARASILÂ ebend. ist कुम्ब = पोष्यवर्ग.

कुम्बक n. dass.: अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम् । उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ HIT. I, 64. कुटुम्बकव्यसन PRAB. 90, 10. स्वकुटुम्बकं चावसादितम् DAÇAK. 62, 12. MAHÂV. 309.

कुटुम्बप् (von कुटुम्ब), कुटुम्बपते eine Familie unterhalten DUÂTUP. 33, 5, v. l.

कुटुम्बक (von कुटुम्ब) adj. für den Hausstand sorgend: मुनिश्च स्यात्सदा विप्रो वेदांश्चैव सदा जपेत् । कुटुम्बको धर्मनामः MBH. 13, 4401. m. Haussclave VJUTP. 97.

कुटुम्बिन् (wie eben) 1) m. Hausherr, Familienvater ĠAṬĀDH. im ÇKDr. M. 3, 80. JĠĠN. 2, 45. कुटुम्बी यो न सिद्धार्थो गवश्चधनधान्यवान् R. 1, 6, 7. अनासितकुटुम्बानि कुटुम्बिभवनानि वै 2, 71, 35. दीनानां कल्पवृत्तः स्वगुणफलनतः सज्जनानां कुटुम्बी MRĠĠB. 19, 23. 98, 18. प्रायेण गृहिणीनेत्राः कन्यार्थेषु कुटुम्बिनः KUMĀRAS. 6, 85. BHĠG. P. 4, 28, 5. कुटुम्बिनी f. Hausfrau AK. 2, 6, 1, 6. 23. H. 513. MBH. 3, 12660. MĀLAV. 17. RAGH. 8, 85. AMAR. 48. BHĠG. P. 4, 28, 12. गर्गायाः स्वकुटुम्बिन्याः RĠĠA-TAR. 5, 250. Uebertr. am Ende eines comp. der seine ganze Sorge auf einen bestimmten Punkt gerichtet hat: रथकुटुम्बिन् AK. 2, 8, 2, 28. सर्वमेतद्रथस्थेन ज्ञेयं रथकुटुम्बिना R. 6, 89, 19. — 2) m. Glied einer Familie, Hausgenosse: कुटुम्बिनो वान्धवाश्च PĀNĠKĀT. 96, 4. यस्यैते हि कुटुम्बिनः ÇĀNTIÇ. 4, 9. — 3) m. Landmann H. 890. ÇABDAĠ. im ÇKDr. RĠĠA-TAR. 5, 468 (?). — 4) f. a) Hausfrau s. u. 1. — b) ein grosser Haushalt, eine grosse Familie gaṇa खलादि zu P. 4, 2, 51. VĀRTT. — c) N. eines Strauchs (s. तीरिणी) RĠĠAN. im ÇKDr.

कुटीर m. Hütte Uṇ. 1, 58. — Vgl. कुटीर.

कुट् (P. 3, 2, 155), कुट्पति 1) spalten, zertheilen DUÂTUP. 32, 23. कुट्तिता (sc. सिर) ein fehlerhaftes Öffnen der Ader, bei welchem diese durch wiederholtes Ansetzen des Messers zerfetzt wird, SUÇR. 4, 361, 19. Vgl. 2. कुट्, wo auch über die Entstehung der Wurzel gesprochen wird. — 2) multipliciren COLEBR. Alg. 113. — 3) tadeln, schmähen (v. l. anfüllen) DUÂTUP. 32, 23. — कुट्, कुट्पते v. l. für कूट DUÂTUP. 33, 28.

कुट् (von कुट्) 1) adj. f. ई am Ende eines comp. spaltend, zerschlagend, zerkleinernd: अश्मं मितेनैव (Früchte) zerschlagend, zermalmend M. 6, 17. MBH. 3, 12360. 13, 647. 14, 2851. mit dem obj. compon., s. काष्ठकुट्, शिलाकुट्. Auch nur schlechtweg hümmernd; vgl. ताम्रकुट् Kupferschmied. — 2) m. a multiplier such, that a given dividend being multiplied by it, and a given quantity added to (or subtracted from) the product, the sum (or difference) may be measured by a given divisor, COLEBR. Alg. 113.

कुट्क (wie eben) 1) adj. = कुट् 1: अश्मकुट्क JĠĠN. 3, 49. mit dem obj. compon.: इन्तुकुट्क Uṇ. 2, 33. Vgl. शिलाकुट्क, ताम्रकुट्क. — 2) m. = कुट् 2. COLEBR. Alg. 113. कुट्कव्यवहार oder कुट्काध्याय 112. Misc. Ess. II, 419. Verz. d. B. H. No. 833. — 3) m. Eisvogel WILS.

कुट्नी f. Kupplerin AK. 2, 6, 1, 19. H. 533. HIT. I, 9, 29, 16. 40, 12. KĀTHĠS. 12, 79. — Vgl. कुट्नी.

कुट्ती (von कुट्) f. eine Art Dolch H. 5, 146.

कुट्परात् m. pl. N. pr. eines Volkes VP. 190. — Vgl. कुट्परात्.

कुट्प्रचरण (कुट् + प्र) und कुट्प्रावर्ण (कुट् + प्रा) m. pl. Namen von Völkern VP. 190, N. 66.

कुट्मित m. eine nicht ernstlich gemeinte Abweisung der Zärtlichkeit eines Geliebten SĠR. D. 142. 123. H. 508, v. l. für कुट्मिन्.

कुट्माक (von कुट्) adj. f. ई = कुट् P. 3, 2, 155. VOP. 26, 147.

कुट्परात् (कुट् + अण) m. pl. N. pr. eines Volkes MBH. 6, 356. — Vgl. कुट्परात्.

कुट्पार 1) m. Berg TRĠK. 2, 3, 1. H. 5, 157. HĠR. 51. — 2) n. a) Beischlaf MED. r. 141. Statt रत hat ÇKDr. रति und WILS. pleasure. — b) ein wollenes Tuch, eine wollene Decke VIÇVA im ÇKDr. — c) Ausschlüsslichkeit MED. — Vgl. कुटीर, कुटीर.

कुट्पिनी f. Kupplerin TRĠK. 2, 6, 5. HIT. 29, 16, v. l. PRAB. 41, 14. — Vgl. कुट्पिनी.

कुट्पि (von कुट्) m. n. gaṇa अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. AK. 3, 6, 4, 34. 1) adj. f. घ्रा mit kleinen Steinen u. s. w. ausgelegt, musivisch verziert (von einem Fussboden); subst. m. n. ein solcher Fussboden; Estrich: कुट्पिमे तस्य (d. i. des Hauses) वङ्गभूः H. 992. = मणिभू (a jewel mine WILS.) BHAR. = सुधाघटितभूतल (ground smoothed and plastered WILS.) SUBHŪTI zu AK. im ÇKDr. कुट्पिमा भूः P. 4, 4, 20, VĀRTT. 2, Sch. समुधाकुट्पितलः (पन्थाः) R. 2, 80, 13. मणिप्रवरकुट्पिमा (पन्थाः) MBH. 14, 2522. शादलोपचिता भूमिं यथा काञ्चनकुट्पिमा 13, 2828. स्फाटिकाक्षरकुट्पिमाः R. 5, 16, 25. मणिकुट्पिभूषितैः (प्रासदः) MBH. 1, 6964. 2, 1280. KĀTHĠS. 22, 6. तौ — पथि — मल्लतुर्न मणिकुट्पिमोचितौ RAGH. 11, 9. गृहे काञ्चनकुट्पिमम् R. 6, 37, 27. 58. पादाङ्गुष्ठालुलितकुसुमे कुट्पिमे MĀLAV. 27. — 2) m. n. Hütte (vgl. कुटीर) MATHURĠN'THA im ÇKDr. Diese Bed. hat man viell. aus वस्त्रकुट्पिमे Zelt (auch Sonnenschirm) geschlossen; hier hat aber das Wort wohl nur die Bed. aus kleinen Stücken zusammengesetzt. — 3) m. n. (!) Granatbaum RĠĠAN. im ÇKDr.

कुट्पिकारिका f. = कुट्पारिका HALĠJ. im ÇKDr.

कुट्पि m. Berg HĠR. 51. — Vgl. कुट्पार.

कुट्पिकं wohl falsche Lesart für कुटीरक Hütte: द्वितीयेन तस्या अन्धो नि तद्वस्त्रं च श्मशाने कुट्पिकं कृत्वा रत्नितानि VER. 17, 12.

कुट्मित n. = कुट्मित H. 508.

कुम्बल Uṇ. 1, 108. कुम्बल 4, 188. 1) adj. sich öffnend (von einer Blume): तरागमिव — कुम्बलपङ्कजम् R. 4, 38, 40. — 2) m. n. eine sich öffnende Knospe AK. 2, 4, 1, 16. H. 1126. रत्नात्पलप्रकरकुम्बल MRĠĠB. 10, 10. — 3) n. N. einer Hölle ÇKDr. angeblich nach M., wo aber die uns zugänglichen Ausgaben कुम्बल haben.

कुठ m. Baum AK. 2, 4, 1, 5 nach ÇKDr. (die uns zu Gebote stehenden Ausgaben haben कुट्). H. 1114.

कुठर m. der Pfosten, um den sich der Strick des Butterstössels windet, AK. 2, 9, 75. — Vgl. कुठर.

कुठाकु m. eine Spechtart, Picus bengalensis (vulg. काठुक्को) UṇĠDIE. im ÇKDr.

कुठाटङ्क m. f. Axt ĠAṬĀDH. im ÇKDr. — Vgl. कुठार und टङ्क.

कुठार 1) m. f. (ई) Axt AK. 2, 8, 2, 60. H. 786. R. 1, 4, 20. अत्र किञ्चा कुठारिण 2, 33, 11. 80, 7. 5, 12, 25. 6, 18, 55. मातुः केवलमेव यौवनवन्द्ये कुठारा वयम् BHARTR. 3, 46. PĀNĠKĀT. 249, 23. PRAB. 5, 10. BHĠG. P. 3, 23,